

Herausgeber / Wydawca
Agencja Wydawnicza Marcin Barcz
Dunikowskiego 36, 05-500 Piaseczno
mbarcz@hotmail.com

ISBN: 978-83-920317-9-6

Deutsch-Polnische Gesellschaft Berlin e.V.
Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Berlinie
Schillerstr. 59, 10627 Berlin-Charlottenburg
www.dpgberlin.de
www.bartoszewski-initiative.de

dp
gb Deutsch-Polnische
Gesellschaft Berlin e. V.
Towarzystwo Niemiecko-
Polskie w Berlinie

Layout
Marcin Barcz

Zusammenarbeit / Współpraca
Anita Baranowska-Koch
Benjamin Voelkel

Titelgrafik / Grafika na okładce
Andreas Vogel, CC BY-SA 4.0
Wikimedia Commons

Urheberrecht an Texten von W. Bartoszewski
Prawa autorskie do tekstów W. Bartoszewskiego
© Copyright: Piotr Bachurzewski

Urheberrechtliche Angaben zu Fotos und Grafiken
befinden sich direkt bei den Abbildungen
Źródła zdjęć oznaczone na ilustracjach

Projektunterstützung: die Beauftragte der
Bundesregierung für Kultur und Medien
Projekt wspierany przez Pełnomocniczkę Rządu
Federalnego ds. Kultury i Mediów

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Wir danken der Stiftung für deutsch-polnische
Zusammenarbeit für die Ausleihe der Ausstellung
Dankujemy Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
za wypożyczenie wystawy

Piaseczno, Berlin 2021

INHALT

VORWORT

4

EIN POLE BESUCHT DEUTSCHLAND

Kommentar für die NDR-Sendung
Panorama vom 18. Juli 1966

KEIN FRIEDEN OHNE FREIHEIT

Dankesrede zur Verleihung
des Friedenspreises des Deutschen
Buchhandels am 5. Oktober 1986
in Frankfurt am Main

EIN BLICK IN DIE ZUKUNFT AM JAHRESTAG DES KRIEGSENDES

Rede anlässlich der Sonderveranstaltung
„Gedenken des Deutschen Bundestages
und Bundesrates an das Ende des Zweiten
Weltkrieges“ am 28. April 1995 in Bonn

DER HÖCHSTE WERT, DIE FREIHEIT

Dankesrede anlässlich der Verleihung
des Freiheitspreises der Freien Universität
Berlin am 4. Dezember 2008

AUF DEM RICHTIGEN, GEMEINSAMEN WEG

Geplante Ansprache anlässlich
der deutsch-polnischen Regierungs-
gespräche am 27. April 2015 in Warschau

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE

POLAK ODWIEDZA NIEMCY

Komentarz do programu telewizji NDR
Panorama z 18 lipca 1966 r.

NIE MA POKOJU BEZ WOLNOŚCI

Przemówienie podczas wręczenia
Pokojoyej Nagrody Księgarstwa
Niemieckiego w dniu 5 października
1986 r. we Frankfurcie nad Menem

SPOJRZENIE W PRZY- SZŁOŚĆ W ROCZNICĘ KOŃCA WOJNY

Przemówienie na specjalnej sesji Bundes-
tagu i Bundesratu w dniu 28 kwietnia
1995 r. w Bonn z okazji 50. rocznicy
zakończenia drugiej wojny światowej

WARTOŚĆ NAJWYŻSZA, WOLNOŚĆ

Podziękowanie z okazji wręczenia Nagrody
Wolności, przyznawanej przez Wolny
Uniwersytet w Berlinie, 4 grudnia 2008 r.

NA DOBREJ, WSPÓLNEJ DRODZE

Planowane wystąpienie z okazji polsko-
niemieckich konsultacji międzyrządowych
w dniu 27 kwietnia 2015 r. w Warszawie